

Gammeldags Groove

En gang før strøm og Spotify,
sto en boks og lagde hei. Med en sveiv du måtte dra,
kom det musikk – hurra!

Med sveiva i gang og publikum spent,
ble hele bygda musikalsk tent!

I Steinkjer stod den stolt,
spilte sanger, både søtt og bolt.
Christian laga denne greia,
som fikk folk til å le og leika.

Ingen skjerm og ingen app,
men musikk som får deg opp fra knær.
Et lite mirakel i tre og skinn –
et groove fra tida før alt var «logg inn».

Så neste gang du hører bass,
tenk på sveiva i museumets glass.
For før DJ'en sto bak et bord,
var musikken en kasse – og ganske stor!

Samarbeid mellom museum og barnehagen.

Gjennom museumsturen får vi vite at museet er en gratis mulighet for barnehager og skoler. Dette er en flott anledning for oss som barnehagelærere til å bruke vår kunnskap og nysgjerrighet til å ta med barna inn i en utforskende verden, der de kan møte uendelige muligheter.

Gjennom samarbeid med museet får vi en verdifull mulighet til å utforske ulike temaer sammen med barna. I dette tilfellet befinner vi oss i et musikalsk museum, der vi kan vekke barnas interesse for musikk, historie, språk og matematikk. Hvordan vi henter ut læringspotensialet fra disse fagområdene, avhenger av hvordan vi som barnehagelærere tilrettelegger med vår faglige kunnskap slik at barna får en helhetlig, meningsfull og lærerik opplevelse.

For å gi barna best mulig utbytte er det avgjørende at barnehagelærere samarbeider tett med museets guider. Et slikt samarbeid gjør at vi kan enes om felles mål og skape et samspill der både vi og guidene bidrar til barnas læringsprosess. Derfor er det viktig å utarbeide en didaktisk plan i samarbeid med museet, slik at rammen for opplevelsen blir tydelig og pedagogisk gjennomtenkt.

Piano

tangenter hviler i stille rad,
venter på hender, på rytmens bad.
Et trykk, en tone, et åndedrag,
musikken fødes, igjen i dag

Beinfløyta

Et bein,

Et stykke kropp

Kanskje lårbein?

Hullene er åpne,

Små porter for pust,

For lyd,

For minner

Hvordan hører du ut?

..lyden av DuuuuUuuuu

..lyden av Ffffuuuuuh

Lyden av latter

Jeg husker —

jeg lagde fløyte av selje.

Den bitre smaken på leppene,

men gleden var søt.

Kanskje det var samme glede,

for dem som lagde beinfløyta?

Ulik lyd,
samme pust,
samme instrument,
samme glede.

Beinfløyta

Rangla.

Smidd av svart jern, men merkelig unnselig. Låst vekk bak tjukt glass, og opplyst av en liten lampe; den deler plassen i monterer med en fløyte, en tromme, et utskåret bukkehorn.

Det er helt stille her. Der inne, og her ute. Den eneste lyden, musikken, er mekanisk. Hermetisert. En jevn bakgrunnsdur, et lydspor med naturlyder. Av og til skjærer musikk gjennom, fyller rommet når noen trykker på en av de mange knappene omkranset av fargerike noter og skrift; hvordan høres jeg ut? Trykk og lytt!

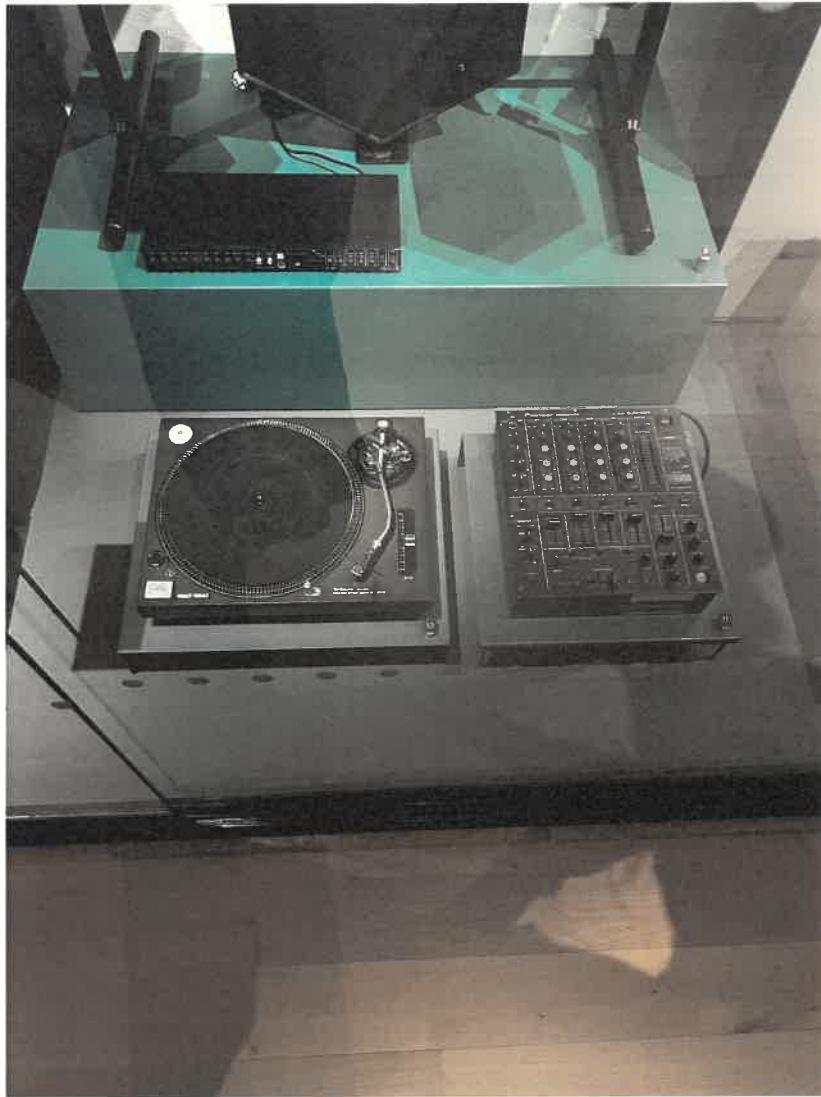
Hvordan høres jeg ut?

Hvem har holdt i denne lille rangla? Hva slags hender har varmet det kalde metallet, og hvid toner ut i lufta?

Har den hengt over en krybbe, eller vært festet i et seletøy?

Kanskje ligget nedpakket i en kasse, noe håndfast og kjent vei til et fremmed sted?

11. Pioneer Preamp Mixer Model DJM- 500

Unz, unz

Hjerte dunker

Dunk, dunk

Techno kan kanskje ikke redde liv, men din sjel.

Techno for den som ikke skjønner den, blir hengende igjen.

Spilledåse med sigarboks

En spilledåse, en spilledåse
Spinner og spinner,
Samme som røyken forsvinner,

Lukten av sigarer,
Eller er melodien om jaguarer?
En spilledåse, en spilledåse

Spinnvill,
Eller en til?
En spilledåse med sigarer.

Jeg er en student på barnehagelærerstudiet på DMMH og jeg, sammen med klassen, har vært på Ringve musikalsk museum. Opplevelsene som jeg fikk der under besøket var både interessante og lærerike. Ansatte på museum klarte å fortelle om de fleste instrumentene godt og engasjerte oss, lyttere, med varierte spørsmål og ulike aktiviteter, som måtte utføres på lag. En av aktivitetene var å ta et bilde av et instrument du synes er interessant. Jeg tok det bildet her:

Jeg bestemte meg for å velge akkurat dette instrumentet pga dets usedvanlige form. Det er egentlig en slags tromme som bruktes/brukes i Kina og den heten Muyu. I tillegg til sin spesielle og pene utseende har den en spesiell bruk. Man bruker den i buddhisttempler i seremonier.

Banjo

Ballabing balabong

Pling plang plong

Brrrrrrrong badong

Banjo

Dikt om hodeskallettromme

Hodeskallettromme

Bindeledd mellom musikk og død

På museum den er, ikke lenger i bruk

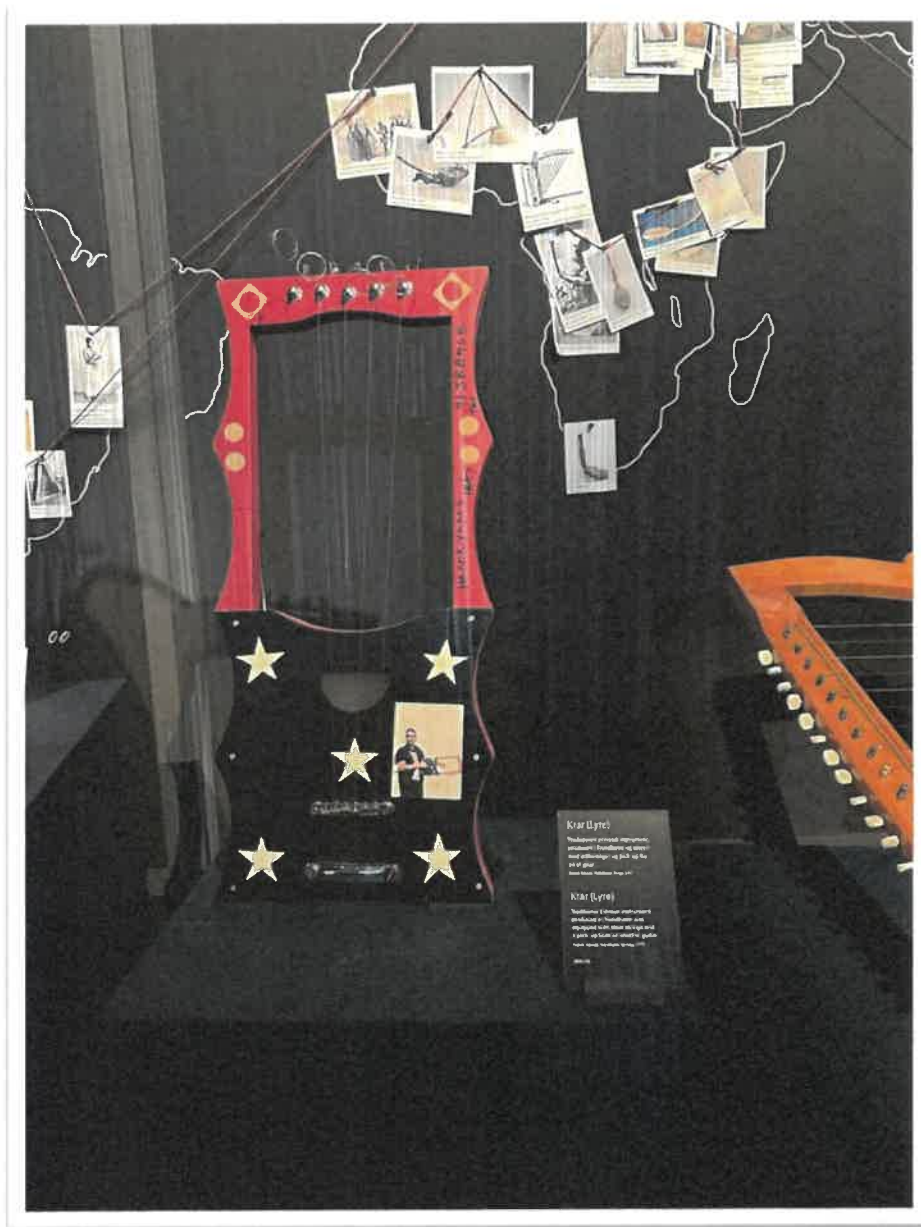
Ikke lengre en tromme for dans, men et minne om puls

Dunkene stilnet, men ekkoet lever

Rytmen mellom verdener

Hodeskallettromme

Krar/Lyre

Jeg har en personlig tilknytning til dette instrumentet fordi det minner meg om barndommen min. Krar/ Lyre ble ofte brukt i musikk jeg hørte og opplevde da jeg vokste opp, og det representerer en viktig del av den kulturelle arven jeg er knyttet til. Lyden av krar vekker minner fra samlingsstunder, tradisjoner og fellesskap, og gjør at jeg føler en nærhet til røttene mine. Derfor betyr dette instrumentet mer enn bare musikk. Det er en del av identiteten min og en bro mellom fortiden og nåtiden.

Tre haiku om Jukebox

1:

Står der i hjørnet

Er dette et instrument?

Det lager da lyd

2:

Har ingen strenger

Eller blåsemulighet

Men knapper har det

3:

Bare en kasse

Ingen ferdighet kreves

Er det så nøye?

En sitar

Jeg kommer til å spille sitar fire ganger i livet mitt:

én gang om sommeren, én gang om vinteren, én gang om våren og én gang om høsten.

Nei, jeg kan spille den tre ganger:

i går, i dag og i morgen.

Kanskje jeg bare kan spille den to ganger:

én gang om morgenen og én gang om kvelden.

Men egentlig kan jeg spille den én gang –

og det er hver dag.

Karen gikk med stokken

Fant neppe kokken

Som suttet på sokken

Sammen med flokken

Ei lita mus med en hatt så fin
Ville spille harpe og synge låten min
Den plinget og slang på strengene små,
Og snart fikk harpa lyst til å danse på tå

Lyden av Sør-Afrika

En vuvuzela

Kanskje du ser en sebra

One steel pan

Dekt i en slags membran

En bongo tromme

Kanskje du finner den i en busslomme?

Rytme, lyd og dans

Rist til rytmen med din svans

Et flagg i flere farger

Så vakkert at det ryser nedover ryggmarger

Lyden av Sør-Afrika

Besøk på Ringve Musikkmuseum

Jeg gikk litt rundt å så på de forskjellige instrumentene og fant etter hvert et instrument som jeg syns så ganske fascinerende ut. Det var en slags gitar tenkte jeg, men det var veldig mange strenger. Jeg kan relatere med til instrumentet gitar fordi jeg kan et par grep, det er kanskje derfor jeg syns det var så fascinerende. Det var så mange strenger. Hvordan er det mulig å spille på dette instrumentet, tenkte jeg. Det er jo vanskelig nok med 6 strenger. Her var det jo veldig mange, faktisk ganske vanskelig å telle selv når jeg ser på bildet i etterkant.

Jeg syns også baksiden av instrumentet var ganske stilig, så jeg tok med et bilde av det også. Jeg likte måten mønsteret så ut på den nederste delen av instrumentet, som gir det en dybde syns jeg. Formen og mønsteret ser ganske eksotisk ut. Litt som en frukt eller som noe man får kjøpt på en kondittori, det er assosiasjonen jeg får.

Jeg tok også med et bilde av en veldig fin fiolin. Syns mønsteret var overaskende detaljert på kroppen av fiolinen, mens halsen var ganske uvanlig med det hvite mønsteret. Aldri sett en fiolin som ser sånn ut før.

Jukeboksen

I hjørnet står et lys fra gamle dager,

en fargerik dør til musikkens lagre.

Neon i grønt og rødt som skinner,

en tidsmaskin med sanger vi minner.

En mynt, et trykk, og sangen går,

den roper fram latter og gamle år.

Tre og krom, et løfte om lyd,

en jukeboks – en retrofryd.

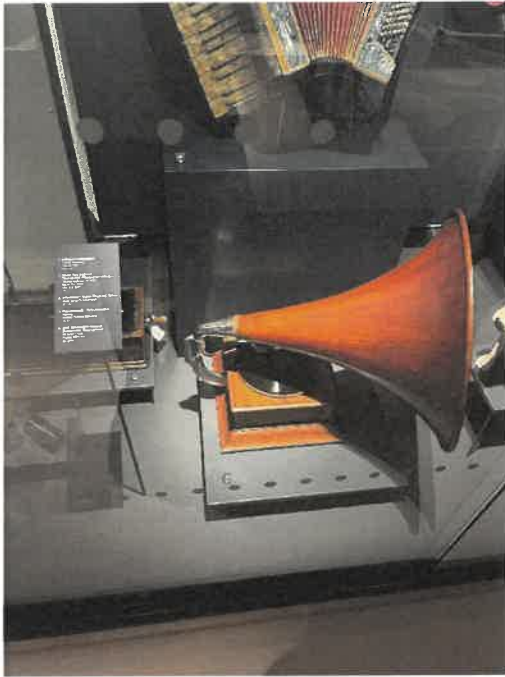
Stemmer fra før kommer nær oss igjen,

som ekko av drømmer vi husker, min venn.

Den synger om lengsel, om glede og tid,

en evig sang i elektrisk drakt og glid.

En fonogram så gammel, men så ny. en fonogram ligger stille men så gjeamt unna,
en sirkel av mørk glans.
som skjuler minner der
minner er fanget i vår tid.
Stemmer fra glemte tider kommer endelig frem til ny

Etterarbeid Ringve museum

Bulbultarang

Bulbultarang, har et artig navn,
den synger så fint med litt sjarm
som spiller toner glade og varm
som får oss til å danse i flokk og i arm.

Viola da gamba

Viola da gamba, så gammel og fin,
ligner litt på en stor fiolin.

Du ligger i fanget så rolig og snill

Du spiller med hjertet, så gammelt, så vill.

Cister med klaviatur

Cisteren står der, stille og rar med klaviatur og strengens svar. En kropp av tre, en sjel av lys, som bærer på en gammel fryd.

Med taster hvit som smil på munn, smil i vei nå kommer hun.

Elgitar – Kongen av rock

Elgitaren er en gitar som elsker å lage lyd – høy lyd. Den er ikke som vanlige akustiske gitarer som spiller myk musikk rundt et leirbål. Nei, elgitaren vil ROCKE!

Når du spiller på strengene, sender elgitaren lyden sin til en forsterker (en slags høyttaler sin sier: «Hei, hør på meg!»). Med en elgitar kan du lage kule lyder, rare lyder osv.

Elgitarer brukes av rockestjerner, musikkhelter og kanskje en dag – deg! Så finn frem luftgitaren, og øv deg på dine kuleste – moves.

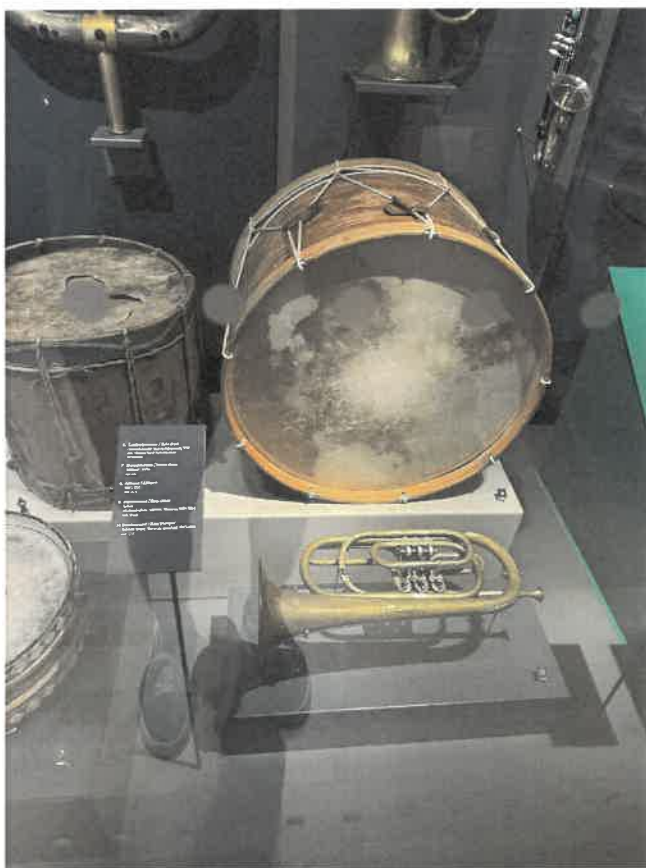

Besøk på ringvemusikkmuseum

Da jeg besøkte Ringve Musikkmuseum, ble jeg først slått av stemningen i det gamle herregårdshuset. Det var som å gå inn i en annen tid, der musikkhistorien lå gjemt i hvert rom. Guiden utfordret oss med litt hjernetrim på starten av dagen, før vi ble introdusert med instrumenter fra hele verden. Jeg ble fascinert av hvor forskjellige instrumentene var, alt fra små strengeinstrumenter til enorme pianoer og blåseinstrumenter

Vi fikk en gruppeoppgave, hvor vi selv kunne velge oppgavealternativene, og hvor mye vi hadde lyst til å gjøre ut av det. Det var gøy å ha et instrument som impuls, uten å bruke instrumentet i fremstillingen. Jeg tenker det er viktig at selvom vi ikke skulle leke oss inn i rollen som barn, så fikk vi inspirasjon til hvordan vi kunne formidle det til en barnehagegruppe.

Besøket ga meg både kunnskap og utfordringer som måtte løses. Da vi gikk romlet magen min som trommene, som senere ble fylt med en sandwich med god samvittighet.

Concertina, en femkantet sak

Lurer på hvordan den ser ut fra bak

Dessverre har jeg ikke bilde.

Og kjenner ingen som heter Hilde.

Jeg er ingen god kilde

Saken ligner ett lite trekkspill

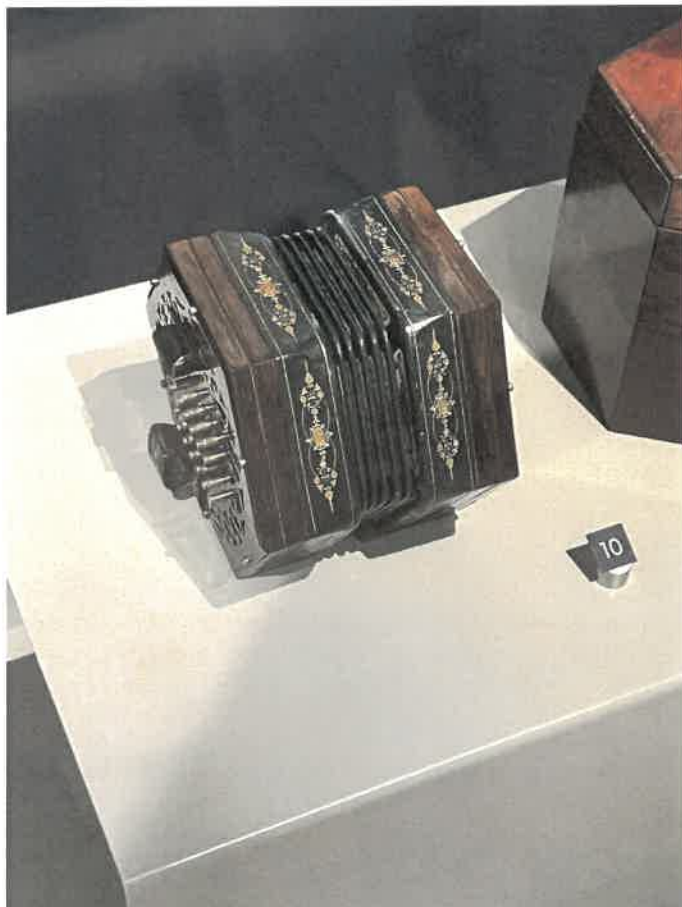
Ellers har jeg ingen innspill

Fine mønster har den og

Skulle ønske jeg var geolog

Når den spilles blir det bråk

Da vil ingen være i din kåk.

Ringve musikkmuseum

Klokken var halv 11 en tirsdags-formiddag. Jeg gikk av bussen, og ferden gikk opp mot musikk-museet. Her skulle vi få omvisning. Det startet med at vi, i små grupper, skulle nevne 10 forskjellige instrument, 5 forskjellige musikere og ett stort og ett lite instrument, med bevegelse.

Etter alt dette ble vi tatt med inn i bygget, og opp i andre etasje. Her satt vi oss ned foran et kabinett med forskjellige instrument vi skulle navngi. Gitar var en av instrumentene, og guiden fortalte mye om gitaren. Hva strengene var laget av og hvilke materialer som var brukt.

Videre gikk vi inn til et annet rom hvor det var mange flere instrumenter. Her var det også en scene og en liten tribune vi satt oss i. Vi fikk en oppgave; gå sammen tre og tre og lag en liten framvisning av et valgt instrument. Dette tok vi alle på strak hånd, og vi fikk 15 minutter på å lage framvisningen. Når alle var ferdige, skulle vi vise dette fram til resten, det ble veldig gøy, og alle svarte bra på oppgaven.

Etter dette fikk vi gå fritt og se på alle instrumentene i museet. Her fikk jeg mulighet til å ta noen bilder av det som fanget mitt øye mest.

Alt i alt sitter jeg igjen med et flott inntrykk av museet og formidlerne som viste oss alle instrumentene med forklaringer og lydopptak.

Da jeg besøkte Ringve Musikkmuseum, fikk jeg øye på en gammel grammofon. Den stod utstilt i en monter, med en stor trakt som straks fanget min oppmerksomhet. Jeg ble fascinert av hvordan den både ser ut som et instrument og et kunstverk på samme tid.

Da jeg så den, begynte jeg å tenke på hvordan folk for over 100 år siden opplevde musikk. For dem må det ha vært helt spesielt å kunne spille musikk hjemme, uten å måtte gå på konsert. Det fikk meg til å reflektere over hvor mye teknologien har forandret måten vi lytter til musikk på – fra å sveive i gang en grammofon til å trykke på en knapp på mobilen.

Grammofonen gjorde inntrykk på meg.

Jeg står utstilt på Ringve, til pynt og lager lyd
En musikkbue fra Brasil er jeg, med sjel og med fryd
Jeg er lang og tynn med en bue så fin

Gult og rødt, grønt, svart og hvitt,
mønstre i remser som brer seg så kvikt
En streng av stål fra tupp til tupp
Klar til å klinge med en rytmisk kropp

Som en pil og bue jeg ligner, det er sant,
men kalles også Beimbau, i musikken er jeg kanskje kjent?
Fra mellom 1950-80 ble jeg lagd
og spiller du på meg får du en fin rytme

Med pinne, mynt eller stein slår du an,
så ulike toner og rytmer du får som kan danse i land

Jeg ser bilde av en fiolin
Den er veldig fin
Noe annet som er fint, er blomster
Fint er hvertfall ikke et monster
Eller det kan kanskje være
Men ofte er det tungt å bære
Monster kan jo bo i skogen
Og på vinteren er det nødvendig med plogen

Jeg elsker forresten å stå på ski
Det får meg til å tenke wii wii wii
Gøy er også å spille fotball
Men ikke når jeg er veldig kald
Fort får jeg i meg varmen
Når jeg løper fort, med hjelp av armen

Jeg bruker å score mange mål

Serpent

Serpenten svinger, tung og lang,
En mørk, mystisk, vakker sang.
Med pust og munn den synger klart,
En lyd som er både rolig og svart.

Dikt nr 1: Fiolinen

Jeg kjøpte meg en fiolin,
Den låter som en gammel maskin.
Jeg drar og drar med buen min,
Og katten rømmer ut i vinden din.

Jeg prøver spille vakkert nå
Men strengene de roper «nei, hallo»
Det høres ut som en kranglete gås,
Som hopper rundt med altfor liten trås.

Men likevel så ler jeg stort,
For fiolinen spiller rart og fort.
Og kanskje en dag, hvis jeg får ro,
Så blir den vakker.. men ikke riktig nå.

Besøk på Ringve museum

Inne i hovedbygningen, det gamle Ringve-godset, kan man oppleve unike musikkinstrumenter fra hele verden og høre historier om komponister, musikere og musikkens utvikling. En guidet omvisning gir liv til instrumentene, og flere av dem blir demonstrert underveis. Besøket er både lærerikt og inspirerende – perfekt for musikkelskere i alle aldre.

Her fikk jeg mye inntrykk og mye informasjon som var interessant. Personlig er jeg veldig musikkinteressert selv, og det var interessant å se instrumenter jeg aldri hatt hørt eller sett før. Kabinettet med instrumenter var nesten umulig å navngi alle, men eget interessant. Det er veldig tøft at det var instrumenter fra alle deler av verden og at de finner plass i Trondheim hvor alle kan komme å se.

Jeg tenker at besøket er interessant for alle aldre uansett om du kanskje ikke får høre mye av lydene som instrumentene lager. Historien av de i seg selv forteller nokk, og jeg ble veldig fasinert. Her får man en dypere forståelse for musikkens rolle i kultur og samfunn, samtidig som man får oppleve sjeldne instrumenter, vakker arkitektur og naturskjønne omgivelser. Det er en rekke aktiviteter som vi gjennomførte som mange andre også kan gjennomføre på andre måter som gjør hele opplevelsen mer livlig og stimulerende.

Dung-chen (teleskoptrompet/trompet)

torsdag 11. september 2025 14:29

En teleskoptrompet står i nattens ro

Laget i Tibet i 1900

Har toner som strekker seg som en stjerne bro.

Den strekker seg lengre en man skulle tro, og lager toner som danser i mørket i evig kor.

Lydens kor farger natten med drømmers spor, og lar folkets natt falle stille i ro.

Beinfløyten

Av bein fra dyr, en fløyte skapt,
Med enkle hull, men klangen tapt.
Den bar en sang fra fjell og li,
Et ekko fra en svunnen tid.

En hyrde blåser toner små,
Som vinden selv fikk svaret på.
I mørke skog, ved elvens løp,
Lot fløyten hjertet finne støp.

Nå står den stum i glassets ro,
Men rommer fortsatt pust og tro.
En stemme gjemt, men aldri glemt,
Et minne om hva tid har glemt.

Ringve Musikkmuseum

Grammofon

På Ringve Museum sto det flere grammofoner til utstilling. Grammofonen var vanlig på slutten av 1800-tallet og begynnelsen av 1900-tallet før elektriske forsterkere tok over, og ble brukt til å forsterke lyden fra platen, med en stor akustisk trakt, altså et horn.

Grammofonen spiller vinylplater ved at et nål leser sporene i platen, og lyden blir mekanisk forsterket gjennom hornet.

Ved en hekk ligger det en sekk,

Sliten, gammel, litt skeiv i trekk.

Når pipene settes sammen til munn og hånd, blir sekken en drøm, et magisk bånd.

Elgitar

Elgitar er det vi har
Med fine strenger og klar klangkar
Lyden fly som lyn og vind,
For et vakker syn og Kling

Elgitar synger
I rytme og fart,
Det fyller et rom
Og treffer oss hardt

Pathefon

en telefon, min telefon
alltid i min hånd
med airpodden i øret
musikken jeg kan høre
men ingen andre hører
den vakre sang
sin klang
hadde jeg bare hatt en pathefon
en pathefon skulle jeg hatt
da skulle alle høre
sangen i mitt øre.

Jeg er lang, men kortere enn du tenker jeg er. Du forbinder meg med et broren min, men vi har ulike klanger og lengder. Mine toner er mykere, mens min bror har skarpere toner. Jeg har tre ventiler, som man bruker for å lage ulike lyder. Du hører meg ofte på 17. mai, der jeg og broren min er mye brukt. Jeg er også ganske populær i brass band. Du kan se meg i ulike farger, oftest gull men også sølv. På Ringve museum henger jeg oppe med en rusten gull farge.

Hvem er jeg?

(Kornett)

Rytmer fra `79

En maskin fra syttini,
Står der stille, uten tid.
Hjul og spoler, blankt metall,
Ga en gang rytme overalt.

Jeg var ikke på museet, men fikk bla gjennom bilder fra medelever, og valgte meg ut ett instrument jeg synets så veldig spennende ut.

Det var en slags gitar, men bygget på en svært spesiell måte. Det var fler strenger og hull i gitaren enn normalt.

Det hadde vært interessant og spennende å se noen spille på dette instrumentet, for det kan ikke være enkelt.

Jeg kunne tenkt meg å prøve å spille å se om det er mye vanskeligere enn vanlig gitar, eller om den høyrer annerledes ut. Kanskje kan det være fler som spiller på den samtidig? siden det er fler strengrekker å spille på.

Dette er ett instrument jeg tror kunne vert interessant for barna også.

Både å se og testet ut.

Harpegitar

En uvanlig og spesiell form den har.

Pynten den har er både søt og rar.

Utrolig mange strenger,
som ikke akkurat bare henger og slenger.
Den har også flere hull som gir den klang,
da kan man få til masse fin sang.

Oldefars jukeboks

Den sto der i hjørnet og glødet som ild,
rød, grønn og oransje, med rytme og spill.
En blinkende boks fra en svunnen tid,
full av sanger, minner og musikkens magi.

Oldefar smilte, la i en mynt,

Hør nå denne var vi unge til en gang i grynt
Så nikket han taktfast med foten mot gulv,
og danset som vinden –stødig og full.

Han sa *Musikk er som hjertet sitt språk,*
den husker for oss når minnene går vekk.
Nå står den hos meg, og når savnet slår inn,
trykker jeg A1 og han kommer i sinn.

Jukebox står der, lyser opp,
gammel musikk, aldri stopp.
Farger skinner, gjør meg glad,
Tenker tilbake, det var bra.

Jukeboksen

Skinner i neon – rød, grønt, lilla
Et stille minne – en kiste av toner
En skatt fra i går – men aldri død

Danser og drømmer

Glass og lys – et hjul av tid
Melodier, rytmer, verden blir ny
Lokker med farger

En reise i vente